

MAKEDONIJA: PREOKRET NA POLITICKOJ SCENI

Author: [IWPR Balkans](#)

Dok se cine napori da se upostavi mir u zemlji, politika makedonskih stranaka menja se iz temelja

Posle nedavnih promena u makedonskoj vladi, pristalice tvrde linije i umerene politicke snage medjusobno su zamenile stavove o polozeniu etnicke albanske manjine u zemlji.

Do neocekivanog preokreta doslo je tokom zestre debate o mirovnom sporazumu postignutom uz posredovanje medjunarodne zajednice. Ovaj sporazum okoncao je oruzani sukob koji je u Makedoniji besneo tokom veceg dela ove godine.

Donedavno su premijer Ljupco Georgijevski, predsednik Sobraanja Stojan Andov i ministar unutrasnjih poslova Ljube Boskovski tezili opstrukciji mnogih odredbi sporazuma kojima je trebalo da se poboljsaju prava etnickih Albanaca. Reklo bi se da su ova trojica drzavnih zvanicnika nacinila potpuni preokret u svojoj politici.

Procenjuje se da je uzrok ovakve promene izlazak iz koalicione vlade umerenog Socijaldemokratskog saveza Makedonije, SDSM, 21. novembra. Lider ove stranke, Branko Crvenkovski, izjavio je da ucesce njegove partije u vladajucoj koalicii nije potrebno jer je postignuta politicka stabilnost.

Politicki komentatori sumnjaju da je Crvenkovski zeleo da sebi ostavi dovoljno vremena za predizbornu kampanju uoci predstojećih aprilskih opstih izbora.

Georgijevski je molio SDMS da ostane u vladi sto bi mu omogucilo da odigra ulogu "makedonskog patriote" i "zastitnika nacionalnih interesa" uoci izbora.

Kako je SDSM odbio da igra njegovu igru i presao u opoziciju, Georgijevski je bio primoran da sastavi novu vladu sa nekim od manjih parlamentarnih stranaka. Medjutim, formiranje nove vlade je u znacajnoj meri zavisilo od dve albanske partije koje imaju 25 od ukupno 120 poslanika u makedonskom parlamentu.

Skopski dnevni list na albanskom jeziku "Fakti" izvestio je da je lider Demokratske partije Albanaca, Arben Dzaferi, primorao Georgijevskog da prihvati citav niz zahteva kao preduslov za ulazak u vladu. Jedan od zahteva bilo je pravo albanskih poslanika da u parlamentu govore na albanskom jeziku sto je prilicno gorka pilula koju je Georgijevski morao da proguta.

Partija premijera Georgijevskog, desnicarska Vnutrasna makedonska revolucionerna organizacija - Demokratska partija za makedonsko nacionalno edinstvo, VMRO-DPMNE, bila je prisiljena da u okviru nove vladajuće koalicii ublazi svoje stavove.

Boskovski, koji se do pre samo tri nedelje isticao kao antialbanski populist i militarista, izjavio je nedavno u intervjuu Rojtersu da zeli pomirenje izmedju dve glavne etnicke grupe.

On je optuzio medije za podsticanje razdora izmedju dve etnicke grupe. "Medjuetnicki odnosi u Makedoniji nisu toliko losi kako to mediji tvrde," kaze Boskovski. "Makedonci i Albanci oduvek su ziveli zajedno na ovom podrucju i tako ce biti i ubuduće".

Dok je VMRO-DPMNE postajao sve umereniji, SDMS je počeo da zauzima svoje predjasnje nacionalističke pozicije, nadajući se da će tako pridobiti nezadovoljne pristalice makedonske desnice.

Tokom rasprave o predlogu novog zakona o lokalnoj samoupravi, jednog od uslova makedonskog mirovnog sporazuma, potpredsednik SDMS-a i bivši predsednički kandidat, Tito Petkovski je rekao: "Nacrt zakona nudi rešenja koja predstavljaju pretnju Makedoniji. Ne smemo na precizno usvojiti ovaj zakon bez obzira na bilo kakve ucene međunarodne zajednice."

Usvajanje ovog zakona je također jedan od uslova za međunarodnu donatorsku konferenciju na kojoj bi se obezbedila sredstva za pokrivanje finansijskih gubitaka nastalih tokom nedavnog oružanog sukoba. Alen Le Roj, predstavnik Evropske unije u Skoplju, izjavio je 4.decembra da će Evropska unija obezbediti 173 miliona američkih dolara, a to je upravo ona suma koju je ministar finansija Nikola Grujevski, kako i sam priznaje, povukao iz centralne banke radi pokrivanja ratnih troškova.

Ovo pitanje će se razmotriti na donatorskoj konferenciji zakazanoj za 20.decembar.

Vladimir Jovanovski je novinar skopskog magazina "Forum".

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/makedonija-preokret-na-politickoj-sceni>